

Aftentur til Gudnæsstrand

Af Elly Mardal, Burhøjgårdvej 2, Boddum, 7760 Hurup

Medlemmer af Egnshistorisk Forening for Sydthy er ankommet til købmandsgården i Gudnæsstrand og venter på rundvisningen. (Foto: Jobs. Wienberg-Larsen)

Limfjorden - skudefart

Naturens egen havn med transport og handel. Alt har der været her, antagelig så langt tilbage, som egnens historie kan beskrives. Oldtidens folk har levet her, som overalt langs fjorden, hvilket de mange fund fra fortiden beviser.

Som et naturligt udskibningssted her ved Gudnæsstrand, havde Irup allerede tidligt ladet bygge et kornmagasin, hvortil dens egne, samt mensalgodsets bønder i Skyum, Hørdum leverede deres korn eller - som en del af hovedpligten fragtede ejernes korn til kornmagasinet.

I 1609 nævnes i forbindelse med en domssag et pakhus i Gudnæs, og i Tingbogen 1632 fra Hassing herred fortælles om en skomagere tvist med en skyldner ved et kornhus i Gudnæs. I 1716 er det præsten i Skyum, der lader sine bønder køre korn til Gudnæs på en højhellig søndag.

Oprindeligt lå der 4 vandmøller langs åen fra Irup til Gudnæs. Vandmøllen, her ved Gudnæs har ligget omtrent, der hvor vejen går i dag indtil 1807, ifølge brandtaxationen, da der bygges en

hollandsk vejrmølle, og den gamle vandmølle blev nedrevet. Efter den tid kaldes gården så ”Gudnæs Møllegård”. Det må formodes, at ejeren af Gudnæs vand- og vejrmølle, har stået for ud- og indskibningen af kornmagasinets lager, idet han ved ombygningen af sin egen mølle, gård og lade, bygger et særskilt materiale- og vognhus - af større dimensioner end til en normal gård af denne størrelse. Irup solgte først sit kornmagasin her i Gudnæsstrand i 1863 til købmand N. P. Helligsø. Men allerede i 1856 har ejeren af Gudnæs Møllegård, Jens Christensen Møller, solgt parcellen 40 b til købmand Simonsgaard, der har indrettet købmandsforretning og kro i den første del af Gudnæs Møllegård, hvor det ses, at næringsbevillinger forefindes i 1859-61 o.s.v. I 1873, mandag den 10. november kl. 3, afholdes et vælgermøde i Gudnæs Kro, hvor J. H. Bagger anskueliggør sin politiske holdning op til Rigsdagens folketingsvalg.

Beboere i Gudnæs de sidste 200 år

Jens Christensen Møller	1787-1795
Chr. Peitersen	1795-1826
Jens Christensen Møller	1826-1856
Simonsgaard	1856-1861
N. P. Helligsøe	1861-1863
P. W. Jensen	1863-1871
P. W. Jensen/N. P. Helligsøe	1871-1878
Interesseselskab: P. W. Jensen/ N. P. Helligsøe/A. Salmonsens	1878-1883

P. W. Jensen	1883-1899
I. F. O. Andersen	
m /P. W. Jensen som lejer	1899-1904
I. Boysen	1904-1909
M. Christensen	1909-1911
P. Chr. Pedersen	1911-1944
Karen Pedersen	1944-1947
Aksel Pedersen	1947-1990
Nina Jexen Dall	1990-

Kilde: Sydthy Årbog 1991, side 100-101.